

РЕЦЕНЗИЯ

от професор, д.н., инж., полк.(о.з) Стойко Димитров Стойков
Институт „Научноизследователска и иновационна дейност” при НВУ
„В.Левски” гр. В. Търново
№ 33078 в Регистър за научната дейност в Република България
Регистър за академични длъжности и дисертации в НАЦИД-
<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/13856>

Област на висшето образование: - 3. „Социални, стопански и правни науки”;Професионално направление: - 3.7. „Администрация и управление”

Научна специалност - 05.02.24.- “Организация и управление извън сферата на материалното производство (сигурност и отбрана).

Област на висшето образование: - 9. „Сигурност и отбрана”;
Професионално направление: - 9.1. „Национална сигурност”; Професионално направление: - 9.2. „Военно дело”

Научна специалност:

- 05.02.24. „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)”;- 05.12.01. „Организация и управление на Въоръжените сили”;- 05.12.02. "Военнополитически проблеми на сигурността";- 05.12.03. "Военно-приложни аспекти на гражданската защита"

на научните трудове, на д-р Иван Димитров Станчев, асистент в катедра „Политически науки и национална сигурност“ на Факултет по икономически и социални науки (ФИСН) на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ представени по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. Национална сигурност (миграция, граничен контрол, антитероризъм) в катедра „Политически науки и национална сигурност“ при Факултет по икономически и социални науки (ФИСН) на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Конкурсът е обявен и обнародван в ДВ бр. № 57/26.06.2020 г.

Съставът на Научното жури е отдаден в заповед на Ректор на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ – № Р33-4133 от 25.08.2020 г.

Документи за участие в конкурса в предвидения от закона срок е представил само един участник – д-р Иван Димитров Станчев, асистент в катедра „Политически науки и национална сигурност“ на Факултет по икономически и социални науки (ФИСН).

С решение от заседанието на Комисията за проверка на документите и допускане до участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“, д-р Иван Димитров Станчев, е допуснат до участие в конкурса.

1. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Кандидатът в конкурса за доцент притежава изключително богат практически опит и компетентност в областта на организацията и управлението на подготовка и обучението на специалисти с висше образование в сферата на сигурността (високорискови полицейски операции, антитероризъм, гранична сигурност), управлението, научно изследователската и административна дейност, свързани със заеманите длъжности от него длъжности от 1983г. след завършването на НВУ „В.Левски“ гр. Велико Търново.

През 1993г. завършва магистратура „Тактика, оперативно изкуство, стратегия, методика на обучението по оперативно-тактическа подготовка, щабна служба; организация и управление на тактически и оперативно-тактически формирования (полк, бригада, корпус)“ във ВА „Г.С.Раковски“.

През 2002г. защитава дисертационен труд на тема “Организация и тактика за задържане на въоръжени извършители на престъпления” и придобива ОНС „Доктор“ по научна специалност “Организация и управление извън сферата на материалното производство (сигурност и обществен ред)” след обучение във Висш институт за подготовка на офицери и научно-изследователска дейност /Академия на МВР/.

От 1994 до 2011г. заема последователно академичните длъжности асистент, преподавател, ст. преподавател, гл. асистент и доцент в Академия на МВР.

Научно-изследователската дейност на кандидата е свързана с изследването на проблеми на съвременните същност, обхват и съдържание на динамиката на промените в сферата на сигурността.

Заявен е подчертан интерес към проблемите на висшето образование в сферата на националната сигурност.

Като доказателство за активната си научно-приложна дейност, кандидатът в конкурса е представил за рецензиране 17 самостоятелни публикации от 1092 стр., които са публикувани у нас. По своя характер публикациите са: монографични трудове - 2, научни студии- 2; научни статии - 7; доклади от научни конференции -5; учебно пособие-1.

Приемам за рецензиране всичките представени от кандидатът в конкурса публикации.

Резултатите от научно-изследователската и приложна дейност са апробирани надлежно на научни конференции и в периодични научни

издания в България. Четири от представените публикации са публикувани в реферирани и индексирани издания.

Предоставената от кандидата в конкурса д-р Иван Димитров Станчев по чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България научна продукция отговаря напълно на изискванията на оценъчна система на показателите за заемане на академична длъжност „доцент“ в П.Н.9.1. Национална сигурност по дейности и показатели с общо 675 точки при изискуеми 400, както следва: - група А-50 точки; група В- 100; група Г- 250, група Д- 120 точки и група Е- 155 точки.

Кандидатът е изпълнил и допълнителните факултетни изисквания за академичната длъжност „доцент“ приети с решение на ФС на ФИСН с Протокол № 134/22.04.2019г.

Трудовете са предназначени за обучение на студенти, специализанти и докторанти. Стилът на кандидатът в конкурса е академичен, задълбочен, разбираем и достъпен. Количеството на представените за рецензиране публикации е представително и оценявам като достатъчно за участие в конкурс за академична длъжност „доцент“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

2. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

В предоставените материали за участие в конкурса до този момент не са постъпили и на мен не са ми станали известни претенции за недобросъвестно използване на чужди научни резултати и публикации от кандидатът в конкурса.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Преподавателската му дейност се заключава във водене на възложени лекции и упражнения по учебни дисциплини в катедра „Политически науки и национална сигурност“ на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ съгласно действащите учебни планове:- Гражданско-полицейски отношения при високорискови операции; Гранична сигурност; Миграция и миграционни процеси; Тероризъм и антитероризъм. Същия има обща аудиторна заетост от 285 часа.

Усъвършенствайки своята подготовка и развивайки своята квалификация и компетентности в избраното научно направление, през 2006/2007г. завършва обучение в следдипломна квалификация „Граждански аспекти на управлението на кризи-оперативно ниво“ в Европейски полицейски колеж.

4. Основни научни резултати и приноси

Основните приноси на кандидата са с научен и научно приложен характер и могат да се обобщят в няколко основни тематични области: теоретично

изграждане на модели за подготовка и провеждане на контратерористични рейдови операции; изграждане на теоретичен модел на системата на специалната тактика при високорисковите операции на полицейските наряди и определяне на специфичните черти на операциите на криминална, охранителна и гранична полиция в борбата с организираната престъпност, от тактическа гледна точка.

Научни приноси:

= Положени са концептуалните основи на контратерористичните рейдови операции. Върху тях може да се изградят елементи от подготовката на силите за специални операции в армията и специализирани формирования на МВР за провеждане на самостоятелни и съвместни операции – трудове – 1, 4, 5, 10;

= Разкрита е същността и съдържанието на контратерористичните рейдови операции, направена е класификация на техните видове и форми, като са синтезирани условията за успех на контратерористичните рейдове– трудове - 1, 3, 7, 9;

= Изграден е теоретичен модел на средата в рейдовите контратерористични операции чрез направената характеристика на организационната структура на терористичните организации и терористичните акции, формите и способите за осъществяване на терористична дейност– трудове – 1, 4, 5, 6, 10;

= Създаден е теоретичен модел на системата на специалната тактика, в който са включени организационна структура за действие във високорискови операции, построение на силите и средствата, процедури, техники, тактически действия, способности, операции – трудове – 2, 3, 7, 9, 14,16;

= Предложени са основни параметри на изследваните високорискови полицейски операции: място и време, където се провеждат; броят на участващите служители; продължителността на активните тактически действия; използваните тактически и други способности – трудове – 3, 9, 14, 16,17.

Научно-приложни приноси:

= Теоретично са разгледани високорисковите операции на полицейските наряди за задържане на въоръжени извършители на престъпления, операциите за противодействие на тероризма, възстановяване на обществения ред при безредици, особеностите в подготовката и провеждането на тези операции - трудове - 1, 3, 4, 12;

= Чрез системен научен анализ са изследвани понятията командване и управление при високорискови операции, съдържанието на фазите планиране, организиране и контролиране и са предложени командноуправленски технологии за използване в операциите – трудове - 1, 3, 4, 7, 10,12;

= Установена е зависимостта на ефективността на високорисковите полицейски операции от количеството и качеството на данните за обстановката, използваните тактически способности, като са определени специфичните черти на операциите на криминална, охранителна, гранична

полиция в борба с организираната престъпност от тактическа гледна точка - трудове – 2, 3, 4, 7, 13, 14;

= Разработени са основните елементи (фактори) на педагогическата система, които оказват влияние върху ефективността на обучението за действие при високорискови операции и е предложена методиката за обучение за действие при високорискови операции, включваща специфични принципи - трудове – 4, 9, 14, 16.

Чрез своята научноизследователска и научно приложна дейност кандидатът, д-р Иван Димитров Станчев разширява обхвата на категорийния апарат, чрез който научната теория и практика за формиране на образователната и научна област „Сигурност и отбрана” осъществява взаимовръзката си с другите науки.

5. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Научноизследователската и преподавателска дейност на кандидата в конкурса, д-р Иван Димитров Станчев е насочена основно в областта на разширяване и обогатяване на научното познание относно изследване на операциите в отговор на терористични атаки. Кандидатът в конкурса доразвива научната теория, която не само описва, но систематизира, обобщава и предлага интелектуален подход към принципите и подходите за успех на контратерористичните рейдове.

Продължена е работата на д-р Иван Димитров Станчев по темата на неговата докторска дисертация “Организация и тактика за задържане на въоръжени извършители на престъпления” и тази тема фигурира като централна или като аспект в част от публикациите последвали защитата на дисертацията през 2002г.

Този факт сам по себе си красноречиво свидетелства за устойчивостта на научните интереси на кандидата за академичната длъжност „доцент”- д-р Иван Димитров Станчев в научната област на конкурса, намерили отражение в неговите научни разработки.

Научно-изследователската дейност на кандидата има видимо влияние сред научните среди у нас. Приносите на кандидата притежават измерима значимост в професионално направление - 9.1. „Национална сигурност”.

Трудове на кандидата са цитирани в издания с научно рецензиране (7 цитирания, от тях едно в чужбина), за което са представени съответните доказателства.

Същият взема активно участие при разработването и осъвременяването на доктринални и тактически публикации и е привличан като експерт в работни групи в областта на изследване дейността на законоприлагащите институции във високорискови ситуации, възникващи в хода на противодействие на престъпността и опазването на обществения ред.

6. Критични бележки за представените трудове

Към представените за рецензиране материали могат да се отправят и някои критични бележки:

- библиографията на използваната и цитираната литература в част от публикациите не е оформен съгласно изискванията на Стандарт за библиографско цитиране –БДС/ISO 690:2011;

- в оформянето на част от трудовете има неточности, повторения и редакционни грешки, които не намаляват научната им стойност, но влошават възможностите за бързо възприятие;

- основна част от публикуваните научни трудове за съжаление касаят една строго специфична аудитория – обучаващата се система за сигурност, което стеснява възможностите на кандидата в конкурса за активно участие в научния обмен, презентирани и защита на новаторски научни идеи пред все по критичната научна общност в сферата на сигурността.

Посочените пропуски носят технически характер и не намаляват стойността на резултатите, постигнати от д-р Иван Димитров Станчев, доказващи неговата способност успешно да разработва самостоятелно и в екип въпроси важни за теорията и практиката на за ефективно неутрализиране на заплахи в условията на висока степен на риск.

7. Заключение

Предоставената от кандидата в конкурса д-р Иван Димитров Станчев документация и научна продукция отговарят на изискванията на чл. 24.(1) от ЗРАСРБ и чл.77.(1) от Правилника за неговото прилагане.

Въз основа на представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да предложа кандидатът д-р Иван Димитров Станчев да заеме академичната длъжност „доцент” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. Национална сигурност (миграция, граничен контрол, антитероризъм) в катедра „Политически науки и национална сигурност“ при Факултет по икономически и социални науки (ФИСН) на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

30.09. 2020 г.

гр. Велико Търново

Член на научното жури:

проф. д.н. инж. полк. (о.з.)

(Стойко Стойков)